

Film, ami nincs

2018 december 06. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Íme a döbbenetes fejlemények a Hunyadi filmr?l!

Alaposan kiverte a biztosítékot Heged?s Bálint Hunyadi-forgatókönyve. A magyar történelem legnagyobb alakjait csak érint?legesen, olcsó sztori mögé bújtató fércmunka ellen sokan emelték fel a szavukat az elmúlt hetekben. Kérdés, Andy Vajna mennyiben és miként szervezi át az el?zetes munkálatokat, ahogyan az is, egyáltalán szükségünk van-e a torz, a történeti tényeket figyelmen kívül hagyó filmre.

Nyolcvanmillió a forgatókönyvre, hétmilliárd a teljes produkcióra. Az els? hírek szerint a Magyar Nemzeti Filmalap nemcsak fantáziát látott a Heged?s Bálint forgatókönyve alapján Szász Jánossal megrendezend? Hunyadi-filmben, de minden id?k egyik legdrágább szuperprodukciójára adta áldását. Az ügy akkor robbant ki, amikor a PestiSrácok megszerezte Heged?s Bálint forgatókönyvét, és Stefka István részletes cikket írt róla. Ebb?l megtudhattuk, hogy Az utolsó bástya valósággal hemzseg a történeti tévedésekt?l. Lovári pattantyúsokról beszél, miközben a lovári egy cigány nyelv, nem pedig egy nép. Horvát huszárokról, amikor a huszárság virtigli magyar ügy, és csak évtizedekkel kés?bb, Mátyás korában szervez?dött meg. Ugyanilyen anakronizmus és ostobaság a héber tüzérek és cseh husziták említése. Arról nem beszélve, hogy a forgatókönyvíró Hunyadi szájába modern kori, kozmopolita szellemiség? felkiáltást ad, vagyis egyszer?en visszavetít XXI. századi körülményeket a nándorfehérvári csata idejére.

Stefka István cikke óta e sorok írója is kézhez vette a forgatókönyvet, és további súlyos hibákat fedezett fel. Ezek közül csak hármat emelek ki. Az egyik jelenetben Hunyadi János és Szilágyi Mihály babgulyást eszik, ami cseppet aggályos, hiszen a bab és a paprika amerikai jövevényként csak száz évvel kés?bb terjedt el a kontinensen.
A másik a forgatókönyv nyitójelenete, amelyben Faradzs török aga devsirme (gyerekadó) címén elragadja egy magyar asszony gyermekét. A forgatókönyvíró azonban nem tudja, hogy – mint fogalmaz – „1435-ben, a Magyar Királyság végvidékein” – a török egyetlen magyar gyermeket sem vihetett el gyermekadó címén, nem lévén fennhatósága az érintett területen. Heged?s Bálint nyilván arról sem értesült, hogy a török kés?bb, a hódoltsági id?szakban sem szedett devsirmével gyermekeket a magyarok körében (míg a balkáni kereszténykt?l igen).
A harmadik nemcsak a történeti, de a nyelvi ismeretek, stiláris érzék teljes hiányáról is tanúskodik. „Micsoda tragédia” – jegyzi meg egy halálesettel kapcsolatban a török aga, mi pedig csodálkozunk, hogy az ominózus görög kifejezést egy XV. századi török kirázza a kisujjából, és arra gondolunk, hogy innen az „állati ciki” és a „totál baró” sincs messze.

A három kiragadott példa valóban csak néhány a sok közül. A filmalap szokásos eljárása szerint a forgatókönyvek több javítással, kiegészítéssel jutnak el a végs? fázisba, ezt nevezik forgatókönyv-fejlesztésnek. Az általunk olvasott anyag a harmadik változat – ekkor már szakért?k, az adott korszak ismer?i is bekapcsolódnak a munkába (akiket mellesleg a keretb?l kifizetnek). Megdöbbent? és megmagyarázhatatlan, hogy Heged?s Bálint a fejlesztés harmadik fázisában nem mutatta meg hozzáért?nek a sületlenségekt?l, anakronizmustól, súlyos tévedésekt?l hemzseg? forgatókönyvet, amelyb?l kis odafigyeléssel egy középiskolai történelemtanár is kigyomlálhatta volna a képtelenségeket.

Heged?s forgatókönyvének furcsaságai parabolisztikus környezetet kerítenek az egyébként lassan cammogó és érdektelen cselekmény köré. Nincs ebben semmi új, ha a történelmi filmekre gondolunk, hasonlóan igénytelen és kidolgozatlan megközelítés dívott az elmúlt húsz esztend? megközelítéseiben. Katarzis és tanulságok nélküli, lapos áthallásoktól hemzseg?, mélység nélküli történeteket barkácsoltak klasszikus történelmi tablók, nemzeti film-eposzok helyett. Az utolsó bástya ezt az utat követi, és aki csak olvasta, lesújtóan nyilatkozott Heged?s munkájáról.

Súlyos erkölcsi kérdéseket vet fel továbbá, egyúttal a filmalapon belüli rendezetlen jogköröket és személyes átfedéseket jelzi, hogy Heged?s Bálint lényegében magát ajánlotta forgatókönyvíróként önmagának. ? ugyanis a Magyar Nemzeti Filmalap forgatókönyv-fejlesztési igazgatója és kurátora, ami legalábbis sajátos helyzetbe hozza ?t forgatókönyvíróként.

A tervezett produkció másik gyenge pontja Szász János filmrendez?. Szakmai el?életében nyoma sincs hasonló történelmi filmnek, nem világos, adottságai és tudása alapján egyáltalán képes-e levezényelni a tervezett szuperprodukciót. Filmes körökb?l úgy értesültünk, hogy Szász kevésbé önálló alkotó, inkább csapatjátékos. Minden eddigi munkájához profi, hozzáért? és autonóm alkotókat szerz?dtetett, akik a részfeladataikat olyan magas szinten oldották meg, hogy a végeredményt már könnyen összerendezhette. Információnk szerint Szász János állandó munkatársai között többen akadtak, akik – miután elolvasták Heged?s forgatókönyvét – jelezték, hogy nem kívánnak a tervezett produkcióban dolgozni, pedig a rendez? csillagászati összegekkel akarta megvásárolni tehetségüket.

Szász János másik gyengesége, hogy hosszú évek óta nem f?z?dik számottev? alkotás a nevéhez. Tizenhat év alatt három, még hívei szerint is felejthet? filmet rendezett, talán csak A nagy füzet üti meg a szükséges mértéket, de az 1997-es Witman fiúkhoz képest az is csak utánérzés. A kritikák sem rajongtak érte: „szép részeredmények", „nem jobb vagy rosszabb ahhoz képest, amik korábban készültek" (Port.hu), „kicsit szolgai adaptáció" (Index.hu), „hatásvadász" (Kultúra és Kritika). A nagy füzetet 2013-as bemutatója óta 28 ezren, A hentes, a kurva és a félszem? cím? Szász-filmet pedig 20 ezren nézték meg. Összehasonlításképpen: a Valami Amerika 3-at idén február óta majdnem 400 ezren.

A tervezett Hunyadi-film sorsát illet?en láthatóan maguk az alkotók sem biztosak a dolgukban. Heged?s Bálint egy minapi televíziós beszélgetésben feltételes módban beszélt a filmr?l, szemmel láthatóan maga sem hisz abban, hogy kikövezték az utat az els? forgatási napig. A kulcsszerepl? Andy Vajna Szász János és Tenki Réka színészn? társaságában, Jakupcsek Gabriella ATV-s m?sorában állt ki a tervezett film mellett és azt mondta, a Heged?s-féle forgatókönyv „fantasztikusan meséli el a történetet". Néhány apró technikai dolgon kívül azonban valódi részletek nem derültek ki, és a beszélgetés résztvev?i láthatóan kínosan ügyeltek arra, hogy semmi konkrétumot ne mondjanak.

Andy Vajna kétségtelenül nehéz helyzetben van, hiszen a forgatókönyv nyomán támadt botrány valósággal végigsöpört a magyar jobboldali közösségen. Néhány nap alatt eljutottunk oda, hogy a kormánypárti közönség lényegében egy emberként mond nemet erre a történetre. Információink szerint Vajnék úgy igyekeznek csökkenteni a filmalapra nehezed? közéleti nyomást, hogy adott esetben új forgatókönyvet íratnak, de továbbra is Szász János marad a rendez?.
Els? kérdés: ebben az esetben a már eddig is botrányszagú históriának megálljt parancsolnak-e, hiszen Szász Jánossal más gondok is akadnak.

Második kérdés: miért annak az embernek kell megrendeznie minden id?k egyik legnagyszabásúbb magyar történelmi filmjét, aki szemmel láthatóan idegenkedik Magyarországtól?

„Sajnos, hazajöttem" – mondta például idén januárban a Fix TV-ben a külföldr?l hazatévedt rendez?. 2015-ben az Origónak azt nyilatkozta, nem tud büszke lenni Magyarországra. Kiderül az is, hogy a jobboldaliságot, a nemzeti gondolatot b?nnek tekinti: „Nem tudom, minek köszönhet? az az er?s jobboldaliság, amelyik Magyarországon átvette az uralmat. Talán a szegénység szüli, de ez bizonyára nagyon összetett dolog. Nekem az a feladatom, hogy minderr?l a film és a színház nyelvén próbáljak meg beszélni. Ez tulajdonképpen egyfajta kutatás a b?n nyomában."

Szász határozottan kiállt a migráció, a bevándorlás mellett is, ami a majdani Hunyadi-film rendez?jeként legalábbis furcsa. Hiszen a legendás kormányzó, a kemény nagyúr olyan er?teljes eszközökkel, karddal, íjjal, lovasrohammal harcolt a hazájára tör? idegen horda ellen, hogy a terjeszked? oszmán sereg hetven évig nem mert Magyarország közelébe jönni.

Szentesi Zöldi László - www.demokrata.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu



Ajánló